

ዘለቄታዊ የሳንቴሽን ጥምረት

ወደ በለጠ ዘለቄታዊ የሳንቴሽን መፍትሄዎች

እትም 1.2 (እ.ኤ.አ. ነሐሴ 2009)

መግቢያ

በሳንቴሽን ዘርፍ አፋጣኝ ሥራ መሰራት እንዳለበት ግልጽ ነው። ምክንያቱም በዓለም ላይ 2.6 ቢሊዮን ሕዝብ የተሻሻለ ንፅሕና የማያገኙ በመሆናቸውና 2.2 ሚሊዮን የሚሆኑ እድሜያቸው ከ5 ዓመት በታች የሆኑ ህፃናት በዓመት በሳንቴሽን ተዛምዶና በንፅህና ጉድለት ባላቸው በሽታዎች እየሞቱ መሆኑ ነው።

የተባበሩት መንግስታት በኒዮርክ እ.ኤ.አ. በ2000 የሚሊኒየሙ ስብሰባ ላይ እና እንደ እ.ኤ.አ በ2002 በጆንሃንስበርግ የዓለም ዘለቄታዊ ልማት ስብሰባ ላይ ድህነትን ለማስወገድና ዘላቂ ልማትን ለማምጣት ተከታታይ የምዕተ ዓመቱን ግቦች ቀርጾታል። በመጠጥ ወሃና ሳንቴሽን አገልግሎት በኩል የተቀመጠው አንዱ ዓለማዊ የዓለም ላይ ለንፁህ የመጠጥ ወሃና መሠረታዊ የሳንቴሽን አቅርቦትን የሚያገኘውን ህዝብ እ.ኤ.አ በ 2015 በግማሽ ለመቀነስ ነው።

እ.ኤ.አ የ2006 የዓለም የጤና ድርጅት የኒሴፍ እና የኤን ዲፒ የሰው ኃይል እድገት ሪፖርት እንደሚያሳዩው በሚሊኒየሙ የሳንቴሽን ግብ ለመምታት አዘጋጫ አካሄድ ያለው በመሆኑ በአሁኑ ጊዜ መሬት ላይ ካለው ሁኔታ ጋር ሲነፃፀር በጣም የተራራቀ ነው። ይህ ሁኔታ በይበልጥ ጎልቶ የሚታየው ከሰሃራ በታች ባሉት አፍሪካ ሀገሮችና በክፍለ አስያ ነው።

ለዚህም በርካታ ምክንያቶች አሉ። ዋናው ጉዳይ ሳንቴሽን ለሀብረተሰቡ በጣም ጠቃሚ ሆኖ ሳለ በፖለቲከኞች፣ በሲቪል ማህበራትና በመሳሰሉት ተገቢውን ትኩረትና ቅድሚያ አለማግኘት ነው። ሳንቴሽንን ቀዳሚ የዓለምአቀፍ የልማት አጀንዳ ለማድረግ የፖለቲካ ፈቃደኝነት በከፍተኛ ሁኔታ አይታይም። ለዚህም ምሳሌ የሚሆነው ሳንቴሽን በመጠጥ ወሃ ፕሮጀክቶች መደበቁና በዘርፉም በጣም ጥቂት ፈጠራ መኖሩ ነው።

በተባበሩት መንግስታት ውሳኔ አነሳሽነት እ.ኤ.አ 2008 የዓለም አቀፍ ሳንቴሽን ዓመት በመባሉ በሳንቴሽን ንቁ ተሳትፎ የሚያደርጉ ድርጅቶች የሳንቴሽን ዓመትን ለመደገፍ ግብረ ኃይል አቋቁመዋል። እ.ኤ.አ. በጥር 2007 በተደረገው የመጀመሪያ ስብሰባ ከተለያዩ ድርጅቶች የተገኙ አባላት በርካታ ስምምነቶችን አድርገዋል። እንዲሁም በዚህ ስብሰባ በዓለም ዓቀፍ የሳንቴሽን ዓመት ዘለቄታዊ ሳንቴሽንን ለማስተዋወቅና ለማስፋፋት የመጀመሪያ ረቂቅ የጋራ ፍኖተ ካርታ ሠንድ ተዘጋጅቷል። በሚያዚያ አጋማሽ ላይ በሁለተኛው ስብሰባ ወቅት የዓለም ዓቀፍ ብቃት መረብ ዓላማና ግብ ግልፅ ተደርጎ የጋራ ፍኖተ ካርታው ተከልሷል።

ቡድኑ ለታቀዱት ሥራዎች የጋራ ስያሜ እንዲኖርና ተመሳሳይ ሃሳብ ካላቸው ጋር ለመጣመር "ዘላቂ የሳንቴሽን ጥምረትን (ሱሳና)" ቷል።

ዘለቄታዊ ሳንቴሽን ምን ማለት ነው ?

የሳንቴሽን ሥርዓት ዋና ዓላማ ንፁህ አካባቢን በመፍጠር እና የበሽታን ዑደት በመስበር የሰውን ልጅ ጤና መጠበቅ ነው። ዘለቄታዊ እንዲሆን ከተፈለገ ሳንቴሽን በጣም ውድ ያልሆነ፣ በሀብረተሰቡ ተቀባይነት ያለው፣ በቴክኒካዊና በድርጅታዊ አወቃቀር ተስማሚ የሆነ ብቻ ሳይሆን አካባቢንና የተፈጥሮ ሃብትን የሚጠብቅ መሆን አለበት። አዲስ የሳንቴሽን ሥርዓት ሲዘረጋ ወይም የነበረው ሲሻሻል ከዘለቄታዊነት መመዘኛዎች ጋር ተዛማጅ የሆኑ የሚከተሉት ጉዳዮች መጤን አለባቸው።

(1) **ጤናና ንጽህና**- በዚህ የሚጠቃለለው የሀብረተሰብ ጤናን የሚጎዱ በበሽታ አምጪ ተዋህዶችና አደገኛ ኬሚካሎች የመጋለጥ አደጋ ሲሆን ይህም በሁሉም የሳንቴሽን ሥርዓት ማለትም ሽንት ቤት ፍሳሽን መሰብሰብና ማጣራት እስከ ቆሻሻን በድጋሚ መጠቀምና ማስወገድ እና ወደ መጨረሻ ማስወገጃ አካባቢ የሚገኙ ሕዝቦችን ያጠቃልላል። ይህ ርዕስ በአንዳንድ የሳንቴሽን ሥርዓቶች የሚገኙ ከጤና፣ ከተመጣጠነ ምግብ፣ ከገቢ ምንጭ መሻሻል ጋር የተገናኙ ጉዳዮች እንዲሁም ከታች የሚመጡ ጉዳዮችን ያጠቃልላል።

ሱሳና
ወደ በለጠ ዘለቄታዊ የሳንቴሽን መፍትሄዎች
እትም 1.2 (እ.ኤ.አ. ነሐሴ 2009)

ዘለቄታዊ የሳንቴሽን ጥምረት

ሱሳና - ዘለቄታዊ ሳንቴሽን ለተሻለ ሕይወት

(2) **አካባቢና የተፈጥሮ ሀብት**- ይህ ለሥርዓቱ ግንባታ፣ አፕራሽንና ጥገና የሚያስፈልጉ የኃይል፣ የውሃ ሌሎች የተፈጥሮ ሀብቶች እንዲሁም በሥርዓቱ አጠቃቀም ወቅት ወደ አካባቢ የሚለቀቁ ነገሮችን ያካትታል። ይህ በተጨማሪ እስከ ምን ያህል በተደጋጋሚና በድጋሚ የመጠቀም ልምዶችንና የእነሱን ውጤቶችን (ለምሳሌ የቆሻሻ ውሃን ድጋሚ መጠቀምና ጠቃሚ ማዕድናትንና መበስበስ የሚችሉትን ለእርሻ መጠቀም) እና ሌሎች መታደስ የማይችሉትን ሀብቶችን መጠበቅ ለምሳሌ እንደ ባዮ ጋዝ ያሉ የሚታደስ የሃይል ማመንጫዎችን ማምረት።

(3) **ቴክኖሎጂ እና አፕራሽን**- ይህ የሚያካትተው በአካባቢው ሀብታሙን ወይም በአገልግሎት ሰጪ ቴክኒክ ቡድኖች የሚሠራና በቀላሉ ሊገነባ፣ አፕራሽን ሊደረግ፣ ለመከታተል የሚያመች፣ የአሰባሰብ፣ የማንጓዝ፣ የማጣራት፣ መልሶ መጠቀም እና ወይም ማስወገድ የሚያስችል አጠቃላይ ሥርዓትን ነው። በተጨማሪ ሥርዓቱ ጠንካራና ለመሰራት መቋረጥ፣ ለውሃ እጥረት፣ ጎርፍ እና ለመሳሰሉት ካለው መሠረተ ልማት ማህበራዊና ኢኮኖሚያዊ ልማቶች ጋር ሊስማማ እንደሚችል መገምገም ያለባቸው አስፈላጊ መስፈርቶች ናቸው።

(4) **የፋይናንስ እና ኢኮኖሚ ጉዳዮች**- ይህ ጉዳይ የቤተሰብና የህብረተሰብ ለሳንቴሽን የመክፈል አቅም ጋር የተዛመደ ሲሆን ይህም በግንባታ፣ በአፕራሽን፣ በጥገናና ለሥርዓቱ የሚያስፈልጉ የወደፊት ኢንቨስትመንቶችን ያካትታል። ከነዚህ ቀጥተኛ ወጪዎች ግምገማ በተጨማሪ ለምሳሌ እንደ አፈር ማበልፀገያ ፣ ማዳበሪያ፣ ኃይልና የተጣራ ፍላጎት ካሉ መልሶ ጥቅም ላይ የሚውሉ ነገሮች የሚገኙ ቀጥተኛ ጥቅሞች እና ተጨማሪ ወጪዎችና ጥቅሞች ከግምት ውስጥ መግባት አለባቸው። እነዚህ ተጨማሪ ወጪዎች እንደ አካባቢ ብክላና የጤና ጉዳዮች ሲሆኑ፤ ጥቅሞች ደግሞ የእርሻ ምርታማነትንና ከእጅ ወደ አፍ የሆነውን ኑሮ ማሻሻል፣ ሥራ ፈጠራ፣ የተሻሻለ ጤና እና የአካባቢ አደጋን መቀነስ ያካትታል።

(5) **ሀገራዊ፣ ባህላዊ እንዲሁም ተቋማዊ ሁኔታዎች**- በዚህ ክፍል መሥሪቱ የሥርዓቱን ማህበራዊ፣ ባህላዊ ተቀባይነትና አግባብነት፣ አመቺነት፣ የሥርዓቱን ግንዛቤ፣ የጾታ ሚዛናዊነትና በሰብአዊ ክብር ላይ ያለውን ተፅዕኖ፣ ለምሳሌ ዋስትና ያለውን አስተዋጽኦ፣ ካሉት ህጎችና ደንቦች ጋር አብሮ መሄዱን እና የተረጋጋና ውጤታማ ተቋማዊ አሠራሮችን ይገመግማል።

አብዛኛዎቹ የሳንቴሽን ሥርዓቶች የተቀረቡት ከፍ ብሎ የተጠቀሱትን ነጥቦች ባገናዘበ መልኩ ነው። በተግባር ሲታይ ግን ሁሉም ሥርዓቶች ብዙውን ጊዜ ከላይ የተጠቀሱትን አንዳንድ መስፈርቶች ባለሟላታቸው ለውድቀት ተዳርገዋል። በእውነቱ ከሆነ ፍጹም ዘለቄታዊ የሆነ የአሠራር ሥርዓት የለም። የዘለቄታዊነት ጽንሰ ሃሳብ በአመዛኙ አቅጣጫ የሚያሳይ እንጂ ሊደረስበት የሚችል የሥራ ደረጃ አይደለም። የሆነው ሆኖ ወሳኙ ጉዳይ የሳንቴሽን ሥርዓቶች ሲገመገሙ ሁሉንም የዘለቄታዊ አሠራር አቅጣጫዎች በጥንቃቄ ባካተተ መልኩ መሆናቸው ነው። በተለያዩ ሁኔታዎች የዘለቄታዊ መስፈርቶችን የሚያሟላ አንድ ወጥ የሆነ የሳንቴሽን መፍትሄ ስለሌለ የሥርዓቱ ግምገማ በአካባቢው አደረጃጀት እና በአካባቢያዊ፣

ቴክኒካዊ፣ ማህበራዊ፣ ባህላዊ እና ኢኮኖሚያዊ ሁኔታዎች ላይ የተመሠረተ መሆን አለበት። የሳንቴሽን ሥርዓት ሲታቀድና ሲተገበር ሁሉንም የዘለቄታዊ መስፈርቶችን በመውሰድ አንዳንድ መሰረታዊ መርሆችን ማጤን አስፈላጊ ነው። ይህም ከተወሰኑ ዓመታት በፊት በባለሙያዎች ተቀርጾና እ.ኤ.አ. በህዳር 2000 በተካሄደው አምስተኛ ዓለም ዓቀፍ ጉባኤ ላይ በመጠጥ ውሃና ሳንቴሽን መርሆች አስተባባሪ ምክር ቤት አባላት የቤላጂዮ የዘለቄታዊ ሳንቴሽን መርሆች በመባል ፀድቋል፡-

- (1) ማንኛውም የሳንቴሽን ፅንሰ ሃሳብ የሰው ልጅን ክብር፣ የኑሮ ሁኔታ እና በቤተሰብ ደረጃ የአካባቢ ደህንነትን ማዕከል ያደረገ መሆን አለበት።
- (2) የመልካም አስተዳደር መርሆዎችን በተከተለ መልኩ ውሳኔ ሰጪነት ሁሉንም የሚመለከታቸውን አካላት በተለይም የተጠቃሚዎችና አገልግሎት ሰጪዎችን ተሳትፎ ማካተት አለበት።
- (3) ቆሻሻ እንደ ሀብት መቆጠር ያለበት ሲሆን አስተዳደሩ ደግሞ ሁሉን አቀፍና በተቀናጀ ውሃ ሀብት ልማት፣ የንጥረ ነገሮች ፍላጎት እና የቆሻሻ አስተዳደር ሂደት አካል መሆን አለበት።
- (4) የአካባቢ ሳንቴሽን ችግሮች የሚፈቱት በዝቅተኛ ተግባራዊ ሊደረጉ በሚችሉ እርከኖች (ቤተሰብ፣ መንደር፣ ቀበሌ፣ ከተማ ወረዳ፣ ዞን፣ ክልል) መሆን አለበት።

የዘለቄታዊ ሳንቴሽን ጥምረት (ሱሳና) ግብና ዓላማዎች

የሱሳና አጠቃላይ ግብ ሁሉንም የዘለቄታዊ ጉዳዮች ከግምት ውስጥ ያስገቡ የሳንቴሽን ሥርዓቶች በማስፋፋት ለምዕተ ዓመቱ የልማት ግቦች አስተዋጽኦ ማድረግ ነው። ሳንቴሽንን ከፍተኛ የፖለቲካ አጀንዳ ለማድረግ ስለሚረዱ የምዕተ ዓመቱን የልማት ግቦች እና የተባበሩት መንግስታት “አለማዊ የሳንቴሽን ዓመት 2008” በከፍተኛ ሁኔታ በሱሳና አድናቆትን አግኝተዋል። የዘለቄታዊ ሳንቴሽን ጥምረት ሥራ ዋናው ትኩረት የዓለም የጤና ድርጅት የተባበሩት መንግስታት የልማት ፕሮግራም ፒኢፒ፣ ዩ.ኤን.ኤስ.ጅ.ኤ.ቢ እና ዩ.ኤስ.ቢ በነደፉት ስትራቴጂዎች ጋር በተጣጣመ መልኩ ዘለቄታዊ ሳንቴሽን ሥርዓቶችን ትግበራ በትልልቅ የውሃና

ሱሳና
ወደ በለጠ ዘለቄታዊ የሳንቴሽን መፍትሄዎች
 እትም 1.2 (እ.ኤ.አ ነሐሴ 2009)

ዘለቄታዊ የሳንቴሽን ጥምረት

ሱሳና - ዘለቄታዊ ሳንቴሽን ለተሻለ ሕይወት

የሳንቴሽን መርሃ ግብሮች ውስጥ ማስተዋወቅ ነው።

ስለሆነም የሱሳና አጠቃላይ ዓላማዎች የሚከተሉት ናቸው፦

- በዓለማችን ላይ ስለዘለቄታዊ ሳንቴሽን አሠራሮች ግንዛቤን መፍጠር እና በስፋት ማስተዋወቅ፤
- ዘለቄታዊ የሳንቴሽን ሥርዓቶች ለተከታታይ የምዕተ ዓመቱ የልማት ግቦች (ለምሳሌ የህጻናትን ሞት ለመቀነስ፣ የየታ እኩልነት ማስፈን እና የሴቶችን ተሳትፎ ማሳደግ፣ ዘለቄታዊ የአካባቢያዊ ደህንነትን ማረጋገጥ የገቢ ምንጭን ማሻሻልና ድህነትን መቀነስ) ማሳካት እና ቅድመ ሁኔታ መሆናቸውን አገልግሎት መሰጠት፤
- ሁሉም የሚመለከታቸውን አካላት በዘለቄታዊ ሳንቴሽን ፕሮጀክቶች እቅድ ጀምሮ ላይ እንዲያደግ ተሳታፊ እንደሚሆኑ ማሳየት፣ የተጠቃሚዎችን ተነሳሽነትና ምርጫ ምላሽ መስጠት እና እነዚህም ለዘለቄታዊ የውሃና የፍሳሽ አስተዳደር የሚሰጡ የንጹህና ትምህርትና አቅም ግንባታ ሥራዎች ጋር ጎን ለጎን መሄዳቸውን ማረጋገጥ ያስፈልጋል።

የሱሳና ንዑስ ዓላማዎች የሚከተሉት ናቸው ፦

- ውሳኔ ሰጪ አካላት በመረጃ የተደገፈ ውሳኔዎችን እንዲሰጡ ለማገዝ በሁሉም የዘለቄታዊ መስፈርቶች የታገዙ የተለያዩ የሳንቴሽን ሥርዓቶችና ቴክኖሎጂዎችን በመገምገም መረጃዎችን መሰብሰብና ማደራጀት፤
- አፈር ማበልጸጊያ፣ ማዳበሪያ፣ ባዮጋዝ፣ የኃይልና የመስኖ ውሃ የሚያስገኙ የሳንቴሽን ሥራዎች ከሳንቴሽን ባለፈ ለምዕተ ዓመቱ የልማት ግቦች መሳካት እንዲያደግ አስተዋጽኦ እንደሚያደርጉ ማሳየት ስለዚህም ሙሉ ለሙሉ የቆሻሻ ማስወገድን አመለካከት ለውጦ መልሶ የመጠቀምን አመለካከት ማምጣት፤
- ለዓለም ዓቀፍ የሳንቴሽን ዓመት 2008 እና ቀጣይ ጊዜያት በሳንቴሽን ዘርፍ ያሉ የተመረጡ የልምድ ተሞክሮዎችን ማሰባሰብና ማቅረብ፤

■ የድሃውን ሕብረተሰብ ተጠቃሚ ሊያደርጉ የሚችሉ አግባብነት ያላቸው የፋይናንስ አሠራሮችን ያካተቱ ብዙ ዘለቄታዊ የሳንቴሽን ዘዴዎችን በስፋት ለመተግበር የሚያስችሉ አሠራሮችን መለየት እና መዘርዘር፤

■ ዘለቄታዊ አሠራሮች እንዴት የሳንቴሽን የምዕተ ዓመት የልማት ግቦችን ለማሳካት አስተዋጽኦ እንደሚያደርጉ እና እነዚህንም በዓለም ዓቀፍ የሳንቴሽን ዓመት እ.ኤ.አ. 2008 እና ቀጣይ ጊዜያት ማስተዋወቅ እንደሚያስችሉ ዓለማቀፍና አህጉራዊ ራዕይዎች መቅረብ።

ዓላማዎቹን እንዴት ማሳካት ይቻላል?

የጋራ ፍኖተ ካርታ

እነዚህን ዓላማዎች ለማሳካት እ.ኤ.አ. በጥር እና በሚያዚያ 2007 ከ 30 ከሚበልጡ ባለብዙ እና ሁለትዮሽ ስምምነት ያላቸው ድርጅቶች፣ መንግስታዊ ያልሆኑ ድርጅቶች እና የምርምር ተቋማት የተወጣጡ ተሳታፊዎች ከዘለቄታዊ ሳንቴሽን ጋር የተገናኙ ሥራዎችን የተመለከተ ፍኖተ ካርታ ቀርጸዋል። ፍኖተ ካርታው በዋናነት በዘለቄታዊ ሳንቴሽን ጉዳይ ላይ ሰፊ ያሉ ተከታታይ ህትመቶችን በጋራ የሚያወጡ፣ ዓለምአቀፋዊ ስብሰባዎችን የሚያስተባብሩ ወይንም ለስብሰባዎቹ አስተዋጽኦ የሚያደርጉ እና አዲስ የገንዘብ እገዛ ሥርዓቶችን እንዲሁም በዘለቄታዊ ሳንቴሽን የአቅም ግንባታ እና የፕሮግራም ጥንሰዎችን ለመቅረጽ አስተዋጽኦ የሚያደርጉ የተለያዩ የሥራ ግብረሃይሎችን ያካትታል።

“ ዘለቄታዊ የሳንቴሽን ጥምረት” ሌሎች እንዲሳተፉ ይጋብዛል

ሱሳና አዲስ ድርጅት ሳይሆን በተመሳሳይ የሥራ ዘርፍ ላይ በተሰማሩ ድርጅቶች የተቋቋመ ሆኖ ዘለቄታዊ የሳንቴሽን ሥርዓቶችን ለማስፋፋት በንቃት የሚሠሩ እና ሌሎች ከጥምረቱ ጋር አብረው ለመሥራት ለሚፈልጉ አካላት ክፍት የሆነ ላላ ያለ መረብ ነው። ዘለቄታዊ የሳንቴሽን ጥምረቱ ሌሎች ዓለም ዓቀፍዎ፣ ሀገራዊና ሀገር በቀል ድርጅቶች በመረቡ እንዲሳተፉ፣ ሃሳብ እንዲሰጡ እና በተለይ የሥራ ቡድኖች ውስጥ በንቃት የሚሳተፉ አባላት እንዲሆኑ ይጋብዛል። ፍኖተ ካርታውን ለማሳደግ የሚሰጥ ግብረ መልስ በእርግጠኝነት ይበረታታል ምክንያቱም ሥራው በተከታታይነት የሚሻሻል እና ወደ ዘለቄታዊ ሳንቴሽን ሥርዓቶች ትግበራ የሚያመሩ ሁሉንም የጋራ እንቅስቃሴዎች ስለሚያካትት ነው።

ለበለጠ መረጃ የሚከተለውን አድራሻ ይጠቀሙ፡

info@susana.org
 www.susana.org
 Roland Schertenleib (EAWAG – SANDEC)
 Arne Panesar (GTZ)

ሱሳና
 ወደ በለጠ ዘለቄታዊ የሳንቴሽን መፍትሄዎች
 እትም 1.2 (እ.ኤ.አ ነሐሴ 2009)

ማጣቀሻ

- GTZ (2003):** "10 Recommendations for Action from the Luebeck Symposium on ecological sanitation, April 2003." <http://www.gtz.de/de/dokumente/en-ecosan-recommendations-for-action-2003.pdf>
- IWA (2007):** Sanitation21 – simple approaches to complex sanitation. A draft framework for analysis, <http://www.iwahq.org/uploads/iwa%20hq/website%20files/task%20forces/sanitation%2021/Sanitation21v2.pdf>
- SEI (2005):** "Sustainable pathways to attain the Millennium Development Goals - Assessing the role of water, energy and sanitation" http://www.ecosanres.org/pdf_files/MDGRep/MDG_folder.pdf
- SuSanA website:** www.susana.org – contains publications of working groups, case studies, minutes from SuSanA meetings, etc.
- UNDP HDR (2006):** Human Development Report 2006 - Beyond scarcity: Power, poverty and the global water crisis. <http://hdr.undp.org/hdr2006/pdfs/report/HDR06-complete.pdf>
- UNDP PEP (2006):** "Poverty Environment Partnership Joint Agency Paper on Poverty Reduction and Water Management" http://www.who.int/entity/water_sanitation_health/resources/povertyreduc2.pdf
- UNESCO-GTZ (2006):** "Capacity building for ecological sanitation." <http://www2.gtz.de/Dokumente/oe44/ecosan/en-ecosan-capacity-building-2006.pdf>
- UNSGAB (2006):** The Hashimoto Action plan http://www.unsgab.org/Compendium_of_Actions_en.pdf
- WHO (2006):** Guidelines series on the safe use of wastewater, excreta and greywater in agriculture and aquaculture. http://www.who.int/water_sanitation_health/wastewater/gsuww/en/index.html
- WSSCC/Sandec (2000):** The Bellagio Statement on Sustainable Sanitation: http://www.eawag.ch/organisation/abteilungen/sandec/publikationen/publications_sesp/downloads_sesp/Report_WS_Bellagio.pdf

ሁሉም የSuSanA መሳሪያዎች በክፍት የሚገኝ ፍቃድ CC-BY SA ስር ይገኛሉ። ለጽሁፉ ትክክለኛ እውቅና መስጠት ሁሉ ያለፈውን ጥቅም ላይ ሲውሉ መስጠት አለባቸው። ይህ የፍቃድ መግለጫ SuSanAን ብቻ ያተኮረ ሲሆን፤ ነገር ግን ወደ SuSanA ቤተሰብ አባላት ወይም SuSanA ድህረ ገፅ በተሰጠ ሌሎች ሰነዶች እና አቀራረቦች ላይ ብቻ የግድ አይደለም። በሌሎች ሰነዶች ላይ፤ እባክዎን የ SuSanA የፈቃድ ሁኔታዎች በጥንቃቄ ከመጠቀም በፊት ያረጋግጡ። በማንኛውም ሁኔታ ቢሆን ሁሉንም ትክክለኛ መግለጫ መስጠትዎን ያረጋግጡ።

